

Sjećanje na kolegicu Marijanu Gjumbir

(Zagreb, 2. rujna 1935. – Zagreb, 15. srpnja 2017.)

Početak kolovoza stigla je do mene tužna vijest da je u srijedu 15. srpnja preminula u Zagrebu, meni posebno draga kolegica, mentorica i prijatelj dr. sc. Marijana Gjumbir, član Društva matematičara i fizičara Hrvatske i Hrvatskog društva kemijskih inženjera i tehnologa. Otišla je Marijana, nakon duge i teške bolesti, tiho i dostojanstveno kako je i živjela. Pokopana je 19. srpnja na groblju Miroševac, ispraćena od sestre Desanke, rodbine i prijatelja.

Marijana Gjumbir rođena je 2. rujna 1935. u Zagrebu. Ostala je rano bez oca, te se o njezinom i sestrinom odrastanju i školovanju u teškim poslijeratnim godinama uz mnogo odricanja brinula njihova brižna i požrtvovna majka Katarina. Nakon završene Klasične gimnazije u Zagrebu Marijana je upisala Matematički odjel Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Diplomirala je 1958., a magistrirala 1965. Doktorat tehničkih znanosti postigla je 1978. na Tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Radila je najprije kao predavač a potom i docent na Tehnološkom fakultetu. Predavala je primijenjenu matematiku. Bila je uzoran sveučilišni nastavnik. Njegovala je odnos sa studentima i posvećivala im pažnju i vrijeme, a mlađim kolegama je nesebično prenosila svoje znanje, potičući ih na stalno učenje i usavršavanje. U svojem istraživačkom radu ostavila je zapažen trag, baveći se primjenom teorije grafova i numeričkih postupaka u kemijskom inženjerstvu. Sredinom 1980-ih prešla je na Fakultet prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, gdje je ostala do umirovljenja početkom 1990-ih.

Svoju spremnost i potrebu da kao izvorni matematičar dade doprinos razvoju kemijskog inženjerstva u Zagrebu artikulirala je ranih 1970-ih najprije suradnjom s Vladimirom Mahalecom, s kojim je počela raditi na primjeni teorije grafova, a potom, početkom 1980-ih i sa mnom na području matematičkog modeliranja i primjene numeričkih postupaka. Suradnja s Vladom je nažalost kratko trajala, jer se on, stjecajem raznih nepovoljnih okolnosti u vlastitoj radnoj sredini, ubrzo ponovo uputio preko oceana. A i moja nešto dulja i plodonosnija suradnja s Marijanom ugasnula je iz sličnog razloga, mogjeg odlaska u Nizozemsku, gdje sam se prvih pet godina isključivo bavio eksperimentalnim radom. Pregledom arhive utvrdio sam da smo Marijana i ja objavili 15 zajedničkih radova, uglavnom u domaćim, kao i dva rada u stranim stručnim časopisima, od kojih je jedan postao okosnica poglavlja "Nonlinear Equations, Solutions" objavljenog 1990. u Encyclopa-

edia of Chemical Processing and Design (Marcel Dekker, Inc., Editor John J. McKetta).

Ne sumnjam da se Vlado, još uvijek aktivan kao redovni profesor kemijskog inženjerstva na Sveučilištu u Hamiltonu, u Kanadi, slično meni, znanstveno aktivnom umirovljeniku, sa sjetom sjeća tih ranih zagrebačkih dana i osjeća počašćen time da je svojedobno stekao povjerenje i naklonost Marijane Gjumbir. Premda joj je bilo žao što smo otišli s Tehnološkog fakulteta i iz Zagreba, znala je dobro da je tako moralo biti i nastavila je pratiti naš napredak u životu i radu. Vjerujem da smo Vlado i ja ispunili njezina očekivanja i primjereno joj se odužili svojim postignućima u struci.

Bilo je oduvijek za mene veliko osobno zadovoljstvo naći se u ugodnom društvu nje, njezine sestre Desanke i ranijih godina majke Katarine u njihovom domu, znatiželjnih, prije svega, da čuju iz prve ruke kako su moja supruga i posebno svaka od naše tri kćeri, i kako izlaze na kraj s izazovima života i školovanja u dalekoj Nizozemskoj. Kako su godine prolazile, posjete su se prajeđivale a privatne teme sve više potiskivale stručne, ali zadovoljstvo koje su meni donosila ta kratka ugodna povremena druženja s Marijanom i Desankom nije kopnilo.

Ja sam je doživio kao skromnu, tihu i samozatajnu ličnost, široke kulture i osebnog matematičkog znanja, koja me svojim urođenim mentorskim pristupom znala neprimjetno potaknuti da u određenim okolnostima dublje porazmislim o nečemu, bilo stručnom ili životnom, što je ona smatrala vrijednim i trajnim. O tome govori i zadnja zgoda te vrste. Naime, uvijek odana brojkama i rješavanju matematičkih problema, Marijana je nakon umirovljenja postala pasionirani rješavač Sudokua. Uvjerena u dobrobiti te igre s brojevima, nikad nije propustala priliku da mi spomene Sudoku. Ja sam dugo vremena bio rezerviran u tom pogledu, ali polako je taj crv proradio, te sam pomalo, u početku uglavnom na dugim letovima, počeo i sam rješavati Sudoku. Danas mi rijetko prođe dan da se, s olovkom u jednoj i gumicom u drugoj ruci, bar na kratko ne uhvatim u koštac s praznim mjestima nastojeći posložiti sve brojeke na svoje mjesto, uvjeren da je ta matematička razbibriga korisna za održavanje mentalnog zdravlja u seniorskoj dobi, u koju sam eto i ja već dobrobrano zagazio.

Marijana, hvala vam. Počivajte u miru draga prijateljice!

Žarko Olujić, FAICHe
Makarska, 5. rujna 2017.